

**ДЕРЖАВНА
АРХІВНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ**

У К Р Д Е Р Ж А Р Х І В
вул. Солом'янська, 24, м. Київ, 03110
Тел. 275-27-77, факс 275-36-55
E-mail: info@arch.gov.ua
Web: http://www.archives.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37552598

**Головам обласних
державних адміністрацій**

№ _____

На № _____

Про визначення статусу архівного
відділу райдержадміністрації як
юридичної особи публічного права

17 листопада 2020 р. Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій», яким у тому числі внесені зміни до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» щодо їх реорганізації.

16 грудня 2020 р. Кабінет Міністрів України прийняв розпорядження № 1635-р «Про реорганізацію та утворення районних державних адміністрацій». У зазначеному розпорядженні вказано, що реорганізація райдержадміністрацій районів, ліквідованих згідно з постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 р. № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів», здійснюється шляхом:

приєднання до райдержадміністрацій, розташованих в адміністративних центрах районів, утворених зазначеною постановою (додаток 1 до розпорядження);

утворення райдержадміністрацій в адміністративних центрах районів, утворених зазначеною постановою, як нових юридичних осіб публічного права (додаток 2 до розпорядження);

здійснення реорганізації райдержадміністрацій районів, ліквідованих зазначеною постановою, шляхом їх приєднання до райдержадміністрацій, утворених як нові юридичні особи публічного права (додаток 3 до розпорядження);

у додатку 4 до розпорядження наведено райдержадміністрації, що не реорганізуються як юридичні особи публічного права.

Архівні відділи райдержадміністрації є структурними підрозділами районних державних адміністрацій, а отже, проходять через реорганізацію разом із райдержадміністраціями, структурними підрозділами яких вони є.

Наявність архівного відділу в структурі райдержадміністрації передбачена постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 606 «Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій» (останні зміни внесені постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1336). Разом із цим, у примітці до додатку 2 до постанови вказано, що вид структурних підрозділів (управління, відділ, сектор) та їх статус як юридичних осіб публічного права визначається головою райдержадміністрації залежно від ступеня складності завдань та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12 березня 2005 р. № 179 «Про

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000009FC930007E638D00
Підписувач Хромов Анатолій Володимирович
Дійсний з 23.12.2020 0:00:00 по 23.12.2022 0:00:00

Укрдержархів

516/11-11/0 від 28.01.2021

упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій».

Архівний відділ райдержадміністрації має статус місцевої державної архівної установи та входить до системи архівних установ України - це визначено статтею 23 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи».

У статті 28 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» вказано, що місцеві державні архівні установи створюються для зберігання документів Національного архівного фонду, що мають місцеве значення, та здійснення управління архівною справою і діловодством на відповідній території.

Відповідно до статі 24 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архівної справи та діловодства є Державна архівна служба України. Підзвітність і підконтрольність архівного відділу райдержадміністрації Державній архівній службі України визначені статтею 28 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» та частиною другою статті 31 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Підзвітність та підконтрольність архівного відділу райдержадміністрації обласній державній адміністрації визначається частиною другою статті 42 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Підзвітність та підконтрольність архівного відділу райдержадміністрації державному архіву області як структурному підрозділу обласної державної адміністрації визначається частиною третьою статті 42 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». У свою чергу державний архів області підзвітний і підконтрольний Державній архівній службі України відповідно до статті 28 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи».

У статті 5 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» вказано, що типові положення про структурні підрозділи місцевої державної адміністрації затверджується Кабінетом Міністрів України.

У постанові Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2012 р. № 887 «Про затвердження Типового положення про структурний підрозділ місцевої державної адміністрації» вказано, що міністерства повинні розробляти методичні рекомендації з розроблення положень про структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій з обов'язковим врахуванням у них галузевих повноважень, необхідних для реалізації державної політики у відповідній сфері (пункт 2 постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2012 р. № 887).

Голови райдержадміністрацій затверджують положення про структурні підрозділи на основі Типового положення про структурний підрозділ місцевої держадміністрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2012 р. № 887, та з урахуванням галузевих методичних рекомендацій (пункт 3 постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2012 р. № 887).

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2012 р. № 887 «Про затвердження Типового положення про структурний підрозділ місцевої державної адміністрації» Державною архівною службою України були розроблені та наказом від 18 січня 2013 р. № 4 затверджені «Методичні рекомендації з розроблення Положення про архівний відділ районної, районної у місті Києві і Севастополі державної адміністрації». У цих методичних рекомендаціях архівний відділ райдержадміністрації чітко визначений юридичною особою публічного права.

Визначаючи статус архівного відділу райдержадміністрації як юридичної особи публічного права, Державна архівна служба України керувалася також пунктом 9, підпунктом 6 пункту 10 постанови Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1004 «Про проведення експертизи цінності», яким визначено утворення у складі

архівного відділу райдержадміністрації експертної комісії (ЕК) для організації роботи з експертизи цінності документів.

Положення про експертну комісію архівного відділу райдержадміністрації затверджується на підставі Типового положення про експертну комісію архівного відділу районної, районної у мм. Києві і Севастополі державної адміністрації, міської ради, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 19 червня 2013 р. № 1226/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 червня 2013 р. за № 1061/23593. ЕК архівного відділу райдержадміністрації є постійно діючим органом архівного відділу. Склад ЕК затверджується начальником архівного відділу райдержадміністрації. Головою ЕК архівного відділу райдержадміністрації є, як правило, начальник архівного відділу райдержадміністрації, а секретарем – один із його працівників. Рішення ЕК архівного відділу приймаються більшістю голосів, оформляються протоколом, який підписують голова і секретар ЕК, та набирають чинності з моменту затвердження начальником архівного відділу райдержадміністрації. Рішення ЕК архівного відділу є обов'язковими для виконання всіма юридичними особами, що перебувають у зоні комплектування архівного відділу райдержадміністрації.

У складі райдержадміністрації, як в установі (юридичній особі), також утворюється ЕК, однак вона має нижчий статус, ніж ЕК архівного відділу райдержадміністрації. Статус ЕК райдержадміністрації визначено у підпункті 7 пункту 10 постанови Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1004 «Про проведення експертизи цінності». Завдання ЕК райдержадміністрації визначено у пунктах 22 та 23 постанови Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1004 «Про проведення експертизи цінності». Повноваження ЕК райдержадміністрації поширюються лише на документи, створені у процесі її діяльності. ЕК райдержадміністрації не має повноважень приймати рішення щодо документів, утворених в діяльності юридичних осіб, що функціонують на території району, крім власної юридичної особи.

Отже, неприпустимим є утворення архівного відділу райдержадміністрації без статусу юридичної особи публічного права, оскільки в такому разі утворена у його складі ЕК втрачає свій статус і не матиме права виконувати завдання, визначені їй у пунктах 20 та 21 постанови Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1004 «Про проведення експертизи цінності», тобто вона не матиме повноважень щодо розгляду, погодження та схвалення рішень про внесення документів до Національного архівного фонду та виділення документів, строки зберігання яких завершилися до знищення тощо.

Архівний відділ райдержадміністрації виконує запити юридичних та фізичних осіб на підставі архівних документів, що ним зберігаються, та видає архівні довідки (копії, витяги) відповідно до Порядку виконання архівними установами запитів юридичних та фізичних осіб на підставі архівних документів та оформлення архівних довідок (копій, витягів), затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 2 березня 2015 р. № 295/5 «Про затвердження Порядку виконання архівними установами запитів юридичних та фізичних осіб на підставі архівних документів та оформлення архівних довідок (копій, витягів)», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 4 березня 2015 р. за № 251/26696.

Архівні довідки, копії і витяги оформлюються на бланку архівного відділу райдержадміністрації, засвідчуються підписом керівника і гербовою печаткою архівного відділу райдержадміністрації. Районна державна адміністрація не зберігає архівні документи, оскільки не є архівною установою. Голова райдержадміністрації

як керівник юридичної особи законодавством не наділений правом підпису архівних довідок (копій, витягів).

Архівний відділ райдержадміністрації також виконує запити щодо витребування документів соціально-правового характеру для громадян України, які постійно проживають за кордоном, у т. ч. тих, які тимчасово перебувають на території України, іноземців та осіб без громадянства за запитами державних архівів областей, а також самих громадян України, іноземців та осіб без громадянства на підставі Інструкції про порядок витребування документів соціально-правового характеру для громадян України, іноземців та осіб без громадянства, затвердженої наказом Міністерства юстиції України, Міністерства закордонних справ України 21 вересня 2015 р. № 1786/5/272 «Про затвердження Інструкції про порядок витребування документів соціально-правового характеру для громадян України, іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21 вересня 2015 р. за № 1117/27562. На підставі виявлених відомостей державними архівами областей оформлюються відповідні архівні довідки.

Отже, неприпустимим є створення архівного відділу райдержадміністрації як структурного підрозділу без статусу юридичної особи публічного права, оскільки в такому разі його керівник (начальник) не матиме права підпису. Такий структурний підрозділ не має гербової печатки, а відтак він втрачає право видачі архівних довідок (копій, витягів).

Враховуючи все вищевикладене, просимо забезпечити створення архівних відділів райдержадміністрацій новоутворених районів як юридичних осіб публічного права.

Голова

Анатолій ХРОМОВ